

Dosarul nr. 3ra-1503/19
3ra-105/20

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (I. Barbacaru)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Clima, E. Palanciuc, A. Malîi)

ÎNCHEIERE

12 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Sveatoslav Moldovan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Maria Sava reprezentată de avocatul Sergiu Musteață,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Maria Sava împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la contestarea actului de control al echipamentului de măsurare, actului de depistare a încălcării clauzeor contractuale, a deciziei privind stabilirea încălcării clauzelor contractuale și anularea facturii,

împotriva deciziei din 29 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Maria Sava reprezentată de avocatul Sergiu Musteață,

c o n s t a t ă :

La 25 ianuarie 2018 Maria Sava reprezentată de avocatul Sergiu Musteață a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL cu privire la contestarea actului de control al echipamentului de măsurare, actului de depistare a încălcării clauzeor contractuale, a deciziei privind stabilirea încălcării clauzelor contractuale și anularea facturii.

În motivarea cererii de chemare în judecată a relatat că la 20 decembrie 2017 a adresat ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL cerere prealabilă privind anularea ca ilegale a actului de control al echipamentului de măsurare pentru consumatorii casnici din 21 noiembrie 2017, a actului de depistare a încălcării clauzelor contractuale nr. D040752, a deciziei privind stabilirea încălcării clauzelor contractuale, a facturii pentru energia electrică în cazul încălcării clauzelor contractuale pentru perioada de calcul 21 noiembrie 2016 – 21 noiembrie 2017 la locul de consum NLC 7041180 în sumă de 9985,73 de lei.

Prin actele contestate se susține că la echipamentul de măsurare instalat la locul de consum indicat s-ar fi depistat o intervenție în schema de funcționare a acestuia prin deconectarea firului nul la intrare contor și folosirea unui zero artificial cu ajutorul căruia s-ar realiza conectarea și deconectarea bobinei de tensiune din contor.

Maria Sava nu cunoaște ce înseamnă constatările menționate, deoarece nu deține cunoștințe speciale în domeniu.

Consideră actele contestate ilegale, deoarece ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL ar fi constatat eronat existența consumului fraudulos de energie electrică. Or, în caz contrar urmau a fi sesizate organele de Poliție.

Contorul nu se află lângă locuința Mariei Sava și aceasta nu deține cheia de la locul aflării contorului.

Astfel, intervenția la echipament putea fi realizată de colaboratorii ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL în vederea jefuirii oamenilor. Iar, situația creată constituie o tentativă de însușire a bunurilor sale.

Maria Sava nu a întreprins nicio măsură în vederea neînregistrării sau înregistrării incomplete a energiei electrice consumate.

Controlul echipamentului a fost realizat în lipsa Mariei Sava. Consideră că contorul urma a fi dezasamblat în prezența Mariei Sava pentru prezentarea la constatarea tehnico-științifică în cazul în care s-a presupus existența vreunei intervenții.

Maria Sava reprezentată de avocatul Sergiu Musteață a solicitat anularea actului de control a echipamentului de măsurare pentru consumatorii casnici din 21 noiembrie 2017 la locul de consum NLC 7041180, a actului de depistare a încălcării clauzelor contractuale nr. D040752, a deciziei privind stabilirea încălcării clauzelor contractuale la locul de consum NLC 7041180 și a facturii pentru energia electrică în cazul încălcării clauzelor contractuale pentru perioada de calcul 21 noiembrie 2016 – 21 noiembrie 2017 la locul de consum NLC 7041182 pe suma de 9985,73 de lei.

Prin hotărârea din 21 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani acțiunea înaintată de Sava Maria a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 13 martie 2019 Maria Sava reprezentată de avocatul Sergiu Musteață a declarat apel împotriva hotărârii din 21 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 29 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Maria Sava reprezentată de avocatul Sergiu Musteață.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că depistarea încălcărilor clauzelor contractuale la locul de consum al Mariei Sava constituie temei legal pentru înaintarea spre plată a valorii energiei electrice pentru perioada de un an ce precedă efectuarea controlului, iar actele contestate au fost întocmite de autoritatea abilitată, conform procedurii stabilite și corespund exigențelor legale.

La 17 august 2019, Maria Sava reprezentată de avocatul Sergiu Musteață a declarat recurs împotriva deciziei din 29 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu restituirea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel.

În motivarea cererii de recurs a invocat încălcarea esențială și aplicarea eronată a normelor de drept material, și anume instanțele de judecată au aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și a interpretat eronat legea.

Nu a fost asigurată egalitatea părților în dovedirea pozițiilor lor și au fost admise încălcări ce au dus la soluționarea greșită a cauzei.

Prima instanță și instanța de apel au apreciat probele arbitrare.

Deși instanța de apel face trimitere la art.93 al Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, aprobat prin hotărârea ANRE nr. 393 din 15 decembrie 2010 și anume la calcularea consumului de energie electrică conform sistemului pașal, și luând în considerare perioada de timp de la data ultimului control al echipamentului de măsurare și până la data depistării, dar nu mai mare de un an, de fapt, nu avea cum să verifice legalitatea actelor contestate în situația în care ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL nu a probat, nu a prezentat date privind ultimul control al echipamentului de măsurare, ultima citire a indicațiilor contorului.

Instanța de apel nu a luat în considerare toate faptele relevante la soluționarea cauzei, iar probele puse la baza hotărârii sunt insuficiente.

Concluziile instanței de apel sunt luate în lipsa verificării minuțioase a circumstanțelor necesare, inclusiv unde era amplasat echipamentul de măsurare, dacă era securizat de accesul terților, la ce parte a echipamentului de măsurare avea acces Maria Sava personal.

Astfel, concluziile și argumentele instanței de apel sunt eronate și nu corespund circumstanțelor cauzei.

La 24 decembrie 2019 ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL (ÎCS „Premier Energy” SRL) a depus referință asupra cererii de recurs prin care a solicitat declararea recursului inadmisibil, sau respingerea acestuia ca neîntemeiat.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova. Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, completul specializat va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Examinând temeiurile recursului depus de Maria Sava reprezentată de avocatul Sergiu Musteață în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Conform art. 246 alin. (1) și (2) lit. d) din Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere.

Recursul se declară inadmisibil în special când: recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1).

Conform art.45 alin.(1) Codul administrativ, persoanele fizice participă la procedura administrativă personal sau prin reprezentanții lor.

Pe parcursul examinării cauzei Maria Sava a fost reprezentată de către avocatul Sergiu Musteață, care este o persoană abilitată și calificată, conform art. 1 al Legii cu privire la avocatură, să pledeze și să acționeze în numele clienților săi, să practice dreptul, să apară în fața unei instanțe judecătorești sau să consulte și să reprezinte în materie juridică clienții săi.

Din materialele cauzei rezultă că copia deciziei din 29 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa părților la 04 iulie 2019 (f.d.120).

Avocatul Sergiu Musteață a recepționat copia deciziei din 29 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău la 16 iulie 2019, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d.121).

În aceste circumstanțe, recursul declarat de Maria Sava reprezentată de avocatul Sergiu Musteață la 17 august 2019 este depus peste termenul legal prevăzut de lege.

Or, la caz, termenul de declarare a recursului a început să curgă la 17 iulie 2019 și a expirat la 15 august 2019.

Suplimentar la cele expuse, având în vedere dovezile din dosar, instanța de recurs subliniază că, instanța de apel a expediat în mod eficient decizia din 29 mai 2019, iar lipsa unor acțiuni concrete de a ataca hotărârile judecătorești demonstrează că, avocatul Sergiu Musteață în calitate de reprezentant al Mariei Sava nu a depus suficientă diligență într-un timp rezonabil pentru a-i proteja drepturile (cauza Karakutsya versus Ucraina, 16 februarie 2017, parag. 60, 61).

Instanța de judecată consideră că, nerespectarea termenului de declarare a recursului a fost cauzat în întregime de comportamentul recurenteii și al reprezentantului acesteia.

Conform art.47 alin.(3) Codul administrativ, culpa reprezentantului împuternicit se atribuie participantului reprezentat.

Situații similare au fost deja examinate în hotărârile Popov versus Moldova (nr. 2), (06 decembrie 2005, parag. 53), Melnic versus Moldova (14 noiembrie 2006, parag 40 și 41) sau Dacia SRL versus Moldova (18 martie 2008, parag. 77), în care s-a constatat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către părți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 113 alin. (1) Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art.65 alin. (1) și (2) Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.

Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Maria Sava reprezentată de avocatul Sergiu Musteață nu a înaintat o cerere, prin prisma prevederilor art.65 alin. (1) și (2) Codul administrativ, cu privire la repunerea recursului în termen și nici nu a prezentat instanței probe incontestabile ce ar demonstra imposibilitatea îndeplinirii actului procedural în termenul prevăzut de lege.

Din aceste motive recursul depus de către Maria Sava reprezentată de avocatul Sergiu Musteață împotriva deciziei din 29 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău necesită să fie declarat inadmisibil.

Or, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenție.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Articolul 61 alin. (1) Codul de procedură civilă expres prevede că participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Maria Sava reprezentată de avocatul Sergiu Musteață trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, interesându-se de soarta și etapa procedurală la care se află prezentul litigiu, în care are calitatea recurentă, pentru a depune în termen recursul.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor și obligațiilor procedurale, prezumă că partea trebuie la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și la intervale rezonabile de timp să se intereseze despre decizia motivată a instanței de apel, întru respectarea termenelor prevăzute de lege.

Contrar acestor prevederi legale, Maria Sava și reprezentantul acesteia avocatul Sergiu Musteață nu au depus diligența necesară, nu au întreprins acțiuni concrete de a afla soarta dosarului din momentul primirii deciziei instanței de apel.

În acest sens este imperioasă jurisprudența CtEDO în care Înalta Curte a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (cauza Ponomaryov v. Ucraina, 3236, hotărârea din 03 aprilie 2008).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a

declara inadmisibil recursul depus de Maria Sava reprezentată de avocatul Sergiu Musteață.

Conform art. 193, 230, 233 alin. (1) și (2), 244, 245, 246 alin. (1) și (2) lit. d) și art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Maria Sava reprezentată de avocatul Sergiu Musteață, se declară inadmisibil.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nina Vascan

Sveatoslav Moldovan